

The lived experience of sports managers with the Omid national football team in the preliminaries of the Olympic Games

Gholamreza Nabatchian

PhD student, Department of Sports Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Farshad Tojari*

Department of Sports Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Mostafa Afshari

Assistant Professor, Physical Education and Sport Sciences Research Institute, Tehran, Iran

Abstract

The current research was designed and implemented with the aim of the sports managers' lived experience with the Omid national football team in the preliminaries of the Olympic Games. The current research is one of the researches with mixed designs (quantitative and qualitative). The statistical population was among the sports managers related to the Omid national football team, which was determined in two qualitative and quantitative sections. For this purpose, twelve (12) interviews were conducted and the snowball technique was used. The tools of data collection in the current research were semi-structured interviews and a researcher-made questionnaire. Shannon entropy and coding method was used to investigate the qualitative part of the research and structural equation method was used to investigate the quantitative part. All the analyzes of this research were done in maxqda, amoss23, spss23 software. The results of Shannon's entropy showed that among the identified components regarding the experience of sports managers as a foundation factor, the items of social development and cultural developments were identified as the most important items (with a component effect coefficient of 0.092193). The results of Shannon's entropy showed that among the components identified regarding the experience of sports managers from the factor of foresight, the items of financial support and improvement of human forces in sports were identified as the most important items. It is suggested that the Iranian Football Federation and the National Olympic Committee hope to use the present research for the success of the national football team.

Key words: Lived experience, Olympic Games, Omid national football team.

* Corresponding Author: E-mail: farshad.tojari@gmail.com

How to Cite: Nabatchian Gh., Tejiri F., Afshari M. The lived experience of sports managers with the Omid national football team in the preliminaries of the Olympic Games, Journal of Innovation in Sports Management, 2026; 4(4):47-64.

تجربه زیسته مدیران ورزش با تیم ملی فوتبال امید در مقدماتی مسابقات المپیک

غلامرضا نباتچیان

دانشجوی دکتری گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

فرشاد تجاری*

گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مصطفی افشاری

استادیار پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران

چکیده

تحقیق حاضر باهدف تجربه زیسته مدیران ورزش با تیم ملی فوتبال امید در مقدماتی مسابقات المپیک طراحی و اجرا گردید. تحقیق حاضر از جمله پژوهش‌های با طرح‌های آمیخته (کمی و کیفی) می‌باشد. جامعه آماری بین مدیران ورزشی مرتبط با تیم ملی فوتبال امید بودند که در دو بخش کیفی و کمی مشخص گردید. بدین منظور تعداد دوازده (۱۲) مصاحبه انجام گرفته و از تکنیک گلوله برفی استفاده شده است. ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته و پرسشنامه محقق ساخته بود. جهت بررسی بخش کیفی تحقیق از روش کدگذاری و آنتروپی شانون و جهت بررسی بخش کمی از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. کلیه تجزیه و تحلیل‌های تحقیق حاضر در نرم‌افزارهای maxqda، spss23، amoss23 انجام گردید. نتایج آنتروپی شانون نشان داد که در میان مؤلفه‌های شناسایی شده در خصوص تجربه مدیران ورزشی از عامل بسترساز گویه‌های توسعه اجتماعی و تحولات فرهنگی به عنوان مهم‌ترین (با ضریب اثر مؤلفه ۰,۰۹۲۱۹۳) گویه‌ها مشخص گردید. نتایج آنتروپی شانون نشان داد که در میان مؤلفه‌های شناسایی شده در خصوص تجربه مدیران ورزشی از عامل آینده‌نگری گویه‌های حمایت مالی و بهسازی نیروهای انسانی در ورزش به عنوان مهم‌ترین گویه‌ها مشخص گردید. پیشنهاد می‌گردد فدراسیون فوتبال ایران و کمیته ملی المپیک از تحقیق حاضر برای موفقیت تیم ملی فوتبال امید استفاده لازم را داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: تجربه زیسته، بازی‌های المپیک، تیم ملی فوتبال امید.

* نویسنده مسئول: E-mail: farshad.tojari@gmail.com

مقدمه

در عصر حاضر ورزش بیش از پیش در زندگی افراد رسوخ کرده است و در بین ورزش‌ها، ورزش فوتبال بدلیل جذابیت خاص، یکی از بیشترین جمعیت‌های ورزشی دنیا را تشکیل می‌دهد و به پدیده فراگیر جهانی بدل شده است، به گونه‌ای که برای آن حد و مرزی نمی‌توان قائل شد. به گواه آمار، این رشته المپیکی امروزه پرهوادارترین و محبوب‌ترین رشته ورزشی در اغلب کشورهای جهان محسوب می‌شود؛ تا آنجا که بیشتر کشورها آن را در ردیف ورزش ملی خود قرار داده‌اند (جعفری، ۱۴۰۱). فوتبال در طی سده گذشته از یک بازی ساده به ورزش حرفه‌ای و صنعتی تمام‌عیار تبدیل‌شده و چنان در زندگی مردم رسوخ کرده که نوعی سبک زندگی و پدیده مهم اجتماعی را شکل داده است (بیگلری، ۱۴۰۰). میهالیک^۱ (۲۰۱۴) گزارش داد که فوتبال با حضور ۲۶۵ میلیون شرکت‌کننده در سرتاسر جهان، محبوب‌ترین ورزش در عرصه بین‌المللی است و سهم عمده‌ای از صنعت ورزش را به خود اختصاص داده است. کارسون^۲ (۲۰۱۴) معتقد است که تأثیرات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی سبب شده است که فوتبال در بسیاری از کشورها پدیده‌های جدانشدنی در زندگی روزمره باشد. فوتبال در حال حاضر از ورزش‌های محبوب و پرتطرفدار در بیشتر کشورهاست، در کشور ما نیز فوتبال از ورزش‌های پرتطرفدار است و در مقایسه با سایر ورزش‌ها، ورزشکاران و تماشاگران بیشتری دارد. به همین دلیل لازم است مسئولان و مدیران سازمان‌های ورزشی توجه بیشتری به این رشته داشته باشند. تلیتوف^۳ (۲۰۱۹) بیان کرد که یک‌سوم درآمد یک تیم فوتبال موفق اروپایی پول‌هایی است که در روز مسابقه و از طریق خرید بلیت توسط هواداران فوتبال به دست می‌آید. فوتبال بدون توجه به نژاد، وضعیت اقتصادی و سطح تحصیلات هواداران سبب تقویت همبستگی اجتماعی آن‌ها، افزایش جامعه‌پذیری، ارتقای سلامت جسم و روان و کنترل اجتماعی می‌شود. گیوی^۱ (۱۴۰۱) در تحقیقی با عنوان پژوهش برند سازی فوتبال بانوان در سطح آسیا و ارائه‌الگو که یافته‌های حاصل از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته

نشان داد که ۱۱ مقوله اثر می‌تواند به‌عنوان شاخص‌های برند سازی فوتبال بانوان در سطح آسیا موردنظر واقع شود. این ۱۱ مقوله خود شامل ۳۵ مفهوم و ۱۷۶ عامل یا کدباز است. همچنین بر اساس یافته‌های این پژوهش نتیجه می‌گیریم که مدیران و مسئولان باید با توجه به شاخص‌های شناسایی‌شده اقدام‌های لازم را برای توسعه و پیشرفت فوتبال بانوان به‌کارگیرند و در جهت رفع چالش‌ها و مشکلات پیشرو قدم بردارند. جعفری (۱۴۰۱) در تحقیقی با عنوان بررسی ارزش‌های ناملموس ورزش فوتبال در جامعه و رابطه آن با میزان تمایل به پرداخت به‌منظور میزبانی رویدادهای ورزشی معتبر با رویکرد ارزیابی احتمالی که یافته‌های تحقیق نشان داد که به‌طورکلی ۴۹٪ مردم جامعه، مقدار ۲۴۵/۶۹ تومان تمایل به پرداخت داشته‌اند. متغیرهای اعتبار، حس داشتن ورزشگاه و امکانات ورزشی، رضایت، موفقیت، انگیزه داشتن شیوه زندگی سالم، افتخار و شهرت، بیشترین قوی‌ترین رابطه معنادار را با پیش‌بینی میزان تمایل به پرداخت دارند. بنابراین مسئولان می‌توانند با به‌کارگیری امکانات و تجهیزات مناسب و مهیاکردن شرایط برای میزبانی رویدادهای ورزشی معتبر، از بهبود تأثیرات توسعه ورزش در جامعه حمایت کنند. بنابراین توجه به منابع انسانی و توسعه و توانمندسازی آن، که ارزشمندترین سرمایه‌های سازمانی محسوب شده و محور توانایی و دانش‌افزایی در کلاس جهانی می‌باشند، مؤید این واقعیت است که انسان به‌عنوان شریک تعیین‌کننده و مؤثر در سازمان‌ها، مدنظر قرارگرفته و پرورش و توسعه منابع انسانی، موجب توسعه همه‌جانبه و متوازن سازمان است (یداو و لاتا^۴، ۲۰۱۹).

با توجه به تغییرات بسیار فناوری و شکل‌گیری موجهای جهانی، وجود داراییهای ملموس همچون سرمایه، زمین، مواد اولیه و... مزیت رقابتی پایدار را برای سازمانها رقم نخواهند زد؛ به این ترتیب، در هزاره جدید بیش از هر چیز تمرکز بر منابع انسانی، به‌عنوان عمده‌ترین دارایی‌های نامشهود به صورت یک باور مشترک درآمده است. نیروی انسانی، گرانترین و با ارزش‌ترین سرمایه و منبع سازمانی محسوب می‌شود و تنها عنصر دارای شعوری است که با

¹ Mihalik² karson³ Tielietov⁴ Yadav and Lata

تجربه زیستی مدیران ورزش از راه‌یابی تیم ملی فوتبال امید به بازی‌های المپیک سعی در پاسخ به این سؤال داشت که وضعیت راه‌یابی تیم ملی فوتبال امید به بازی‌های المپیک از دیدگاه مدیران ورزشی به چه صورت هست؟

با توجه به زیربنای نظری و تحقیقات انجام‌شده تحقیق حاضر در تلاش است به یکی از سؤالات زیر پاسخ دهد

۱- مفاهیم عامل بستر ساز از تجربه مدیران فدراسیون فوتبال کدامند؟

۲- مفاهیم عامل موفقیت از تجربه مدیران فدراسیون فوتبال کدامند؟

۳- مدل مفاهیم عامل بستر ساز از تجربه مدیران فدراسیون فوتبال چگونه است؟

۴- مدل مفاهیم کلان‌نگر از تجربه مدیران فدراسیون فوتبال چگونه است؟

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از جمله پژوهش‌های آمیخته بود که شامل دو بخش کیفی و کمی بود. در بخش کیفی تحقیق، به‌منظور بررسی و تحلیل داده‌های تحقیق در بخش کیفی تحقیق از روش تحلیل پدیدارشناسی استفاده گردید. در ادامه جهت پردازش داده‌ها از روش آنتروپی شانون استفاده شد. در نهایت مؤلفه‌های شناسایی‌شده در بخش کمی با استفاده از روش معادلات ساختاری با روش حداقل مربعات جزئی موردبررسی قرار گرفت. همچنین جهت بررسی وضعیت تجربه زیسته مدیران ورزش از راه‌یابی تیم ملی فوتبال به بازی‌های المپیک در برخی نمونه‌های تحقیق از آزمون علامت استفاده گردید. جامعه آماری و نمونه آماری در پژوهش حاضر در دو بخش کیفی و کمی مشخص گردید. ۱۲ مدیر ورزشی از حوزه وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک و فدراسیون فوتبال بوده که در مسابقات و اعزام تیم ملی امید در دوران مختلف پست مدیریتی رداشته‌اند و همچنین کارشناسان و اساتید دانشگاه در حوزه‌های مدیریتی مورد استفاده قرار گرفتند. شرکت‌کنندگان تحقیق حاضر در بخش کیفی شامل مدیران ارشد وزارت ورزش، کمیته ملی المپیک، مدیران فدراسیون فوتبال و اعضای هیئت‌رئیس فدراسیون فوتبال بودند. روش نمونه‌گیری در بخش کیفی به‌صورت هدفمند

ایجاد هماهنگی در سایر عوامل سازمانی، نقش اصلی را میان همه عوامل دارد. مدیران مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده موفقیت و یا شکست سازمان‌ها هستند و کیفیت مدیریت در تمام سطوح بر اثربخشی سازمان تأثیر می‌گذارد. کیفیت مدیریت و اداره هر سازمان، تعیین‌کننده چگونگی اداره منابع انسانی آن سازمان است. زیرا از یک‌طرف رفتار کارکنان بیش از هر چیز انعکاسی از رفتار مدیران آن سازمان است، و کارکنان آینه تمام‌نمای خبرگی، لیاقت و انسجام ساختار مدیریت یک سازمان هستند و از طرف دیگر عملکرد هر مدیریتی تابع توانایی‌ها، قابلیت‌ها و انگیزه‌های او است (حداد^۱، ۲۰۲۲).

فوتبال قهرمانی، مانند هر سیستم دیگری، باید اهداف کلان، راهبردها و برنامه‌های عملیاتی را تدوین کند تا ضمن آگاهی از مسیر، از انجام هرگونه کار، گمراهی و هدر رفت منابع مالی، انسانی و جسمی خودداری کند. بنابراین امروزه، باید برای توسعه بخشی به فوتبال و پوشش قراردادهای آن‌ها، سخت تلاش کرد؛ یعنی برنامه‌ریزی برای فوتبال باید به‌عنوان یک برنامه ملی یا بخش عمده‌ای از یک برنامه جامع ورزشی در نظر گرفته شود تا برنامه جامعی متناسب با شرایط کشور، وضعیت اقتصادی و ارزش‌های کشور تدوین و اجرا شود. همچنین عدم مدیریت درست در فوتبال و در حوزه ورزش حوادث تأسف باری همچون صدمه دیدن و کشته شدن برخی افراد هنگام استفاده از تجهیزات ورزشی، هولیگان‌یسم، اوباشگری‌ها، درگیری‌ها و مرگ هواداران در بازی‌های پرطرفدار، ریزش و تخریب بخشی از ورزشگاه‌ها، برق‌گرفتگی و تلفات جانی هواداران، ورود گروه‌های مافیایی در ورزش، فساد اداری، نفوذ قومیت‌گرایی، تهدیدات و حملات تروریستی و آزار جنسی در ورزش است که هر کدام از این موارد می‌توانند بحران یا زمینه‌ساز بحران در ورزش باشند. همچنین عدم توجه به تجربه زیستی از نظر مدیران فدراسیون فوتبال سبب گردیده است تا وضعیت واقعی ورزش فوتبال در کشور دچار ابهامات اساسی گردد. این مسئله ضمن ایجاد خلأ تحقیقاتی باعث شده است تا دغدغه توسعه حرفه‌ای ورزش فوتبال در کشور ایجاد نگردد. با این توجه تحقیق حاضر باهدف

¹ Haddad

انجام پذیرفت. با توجه به اینکه نیاز به شناسایی تجربه زیسته مدیران ورزش از راهیابی تیم ملی فوتبال به بازی‌های المپیک بود، لذا نمونه‌گیری در بخش کیفی نیز مطابق با این مسئله اعمال گردید. بدین منظور تعداد ۱۲ مصاحبه بصورت مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام گرفت. نمونه‌گیری در هر بخش تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. به‌صورتی که پس از اشباع نظری یک مصاحبه دیگر جهت اطمینان از اشباع نظری انجام شد (برون^۱، ۲۰۰۹).

به عبارتی مصاحبه شماره ۱۲، جهت پی بردن به اشباع نظری انجام گرفت.

معیار انتخاب شرکت‌کنندگان در بخش کیفی در مرحله اول داشتن سابقه مدیریت در کمیته ملی المپیک، مدیریت ارشد در وزارت ورزش، نائب رئیس، دبیر کل فدراسیون، اعضای هیئت‌رئیس فدراسیون فوتبال بود و در مرحله دوم آشنایی آنان با اصول و ساختار مدیریتی در ورزش بود. جدول شماره ۱ ویژگی نمونه‌های بخش کیفی را به نمایش گذاشته است.

جدول (۱). نمونه‌های بخش کیفی

خبره	جنسیت	تحصیلات	رشته تحصیلی
رئیس سابق فدراسیون فوتبال	مرد	کارشناسی ارشد	مدیریت
معاون سابق توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای وزارت ورزش و جوانان	مرد	دکتری	پزشک
مشاور امور بین الملل رئیس فدراسیون فوتبال	زن	دکتری	مدیریت ورزشی
رئیس اداره دفتر برنامه ریزی و نظارت وزارت ورزش و جوانان و عضو ستاد بازی‌های المپیک	زن	کارشناسی ارشد	مدیریت ورزشی
مدیر کل دفتر برنامه ریزی و نظارت وزارت ورزش و جوانان	مرد	دکتری	مدیریت ورزشی
دبیر کل سابق کمیته ملی المپیک	مرد	دکتری	مدیریت
مربی پایه فدراسیون فوتبال	مرد	دکتری	مدیریت
رئیس سابق کمیته فوتسال فدراسیون فوتبال	مرد	دکتری	مدیریت
مربی سابق تیم ملی جوانان	مرد	کارشناسی ارشد	مدیریت ورزشی
مدیر روابط عمومی کمیته ملی المپیک	مرد	دکتری	مدیریت منابع انسانی
رئیس مرکز سنجش کمیته ملی المپیک	مرد	دکتری	مدیریت ورزشی
سرپرست کاروان ایران در مسابقات المپیک	مرد	دکتری	مدیریت ورزشی

جامعه آماری پژوهش حاضر در بخش کمی شامل کلیه اساتید، صاحب‌نظران، کارشناسان، مسئولین و مدیران ارشد و میانی فدراسیون فوتبال و کلیه مدیران مطلع باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال بوده که به دلیل نامشخص بودن تعداد دقیق جامعه آماری و با توجه به حجم نمونه کوکران در شرایط نامشخص تعداد ۳۸۴ نفر به‌عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شد که جهت نمونه‌گیری از روش در دسترس استفاده شد. در تحقیق حاضر از پرسشنامه محقق ساخته جهت گردآوری اطلاعات استفاده گردید. در بخش کیفی از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته جهت تکمیل و تدوین پرسشنامه استفاده شد. مصاحبه‌ی نیمه ساختاریافته یکی از معمول‌ترین انواع مصاحبه است که در تحقیقات کیفی اجتماعی مورد استفاده واقع می‌شود.

مصاحبه با طرح پرسش در زمینه تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل بستر ساز، کلان نگر و عوامل موفقیت صورت پذیرفت. این بخش از پرسشنامه به بررسی تجربه زیستی مدیران استفاده شد. سؤالات این بخش خروجی بخش کیفی تحقیق بود. این بخش شامل ۲۷۹ سؤال بود که سؤالات آن به در ۴۳ مؤلفه پرداخته‌اند. سؤالات در طیف ۵ ارزشی لیکرت طراحی گردیده است. روایی محتوایی این پرسشنامه‌ها با استفاده از نظرات ۷ تن از اساتید دانشگاهی موردبررسی قرار گرفت. همچنین در خصوص روایی محتوای این پرسشنامه نیز با استفاده از برگه‌های روایی سنجی نسبت روایی محتوا و شاخص روایی محتوا روایی مورد تأیید قرار گرفت. مقدار نسبت روایی محتوا با توجه به تعداد اساتید (۷ نفر)، بالاتر از ۰/۹۹ و مقدار شاخص روایی محتوا بالاتر از ۰/۷۹ مشخص گردید. بنابراین روایی محتوای پرسشنامه‌های تحقیق مورد

¹ Brown

تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در بخش کیفی از روش کیفی پدیدارشناسی جهت تحلیل داده‌های بخش کیفی در طی فرایند کدگذاری باز، محوری و انتخابی استفاده شد. خروجی مراحل کدگذاری، پرسشنامه‌ای بود که بعد از سنجش روایی و پایایی آن توزیع گردید. جهت بررسی بخش کیفی علاوه بر کدگذاری از روش آنتروپی شانون جهت پردازش داده‌های بخش کیفی استفاده گردید. همچنین در ادامه تحقیق در جهت بررسی مدل از تحلیل مسیر استفاده شد. کلیه تجزیه و تحلیل‌های تحقیق حاضر در نرم‌افزارهای SPSS، maxqda 2018 نسخه 23 و amos نسخه 23 انجام گردید.

یافته‌های پژوهش

جدول ۳ نتایج مربوط به فراوانی کدهای شناسایی‌شده، مقدار آنتروپی و ضریب اهمیت این کدها را نشان می‌دهد. نتایج آنتروپی شانون نشان داد که در میان مؤلفه‌های شناسایی‌شده در خصوص تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل بستر ساز گویه‌های توسعه اجتماعی و تحولات فرهنگی به عنوان مهم‌ترین گویه‌ها از طریق رویکرد مدل سازی تحلیل مسیر مشخص گردید. جهت بررسی هم خطی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین در مدل‌ها معادله ساختاری از مقادیر مربوط به دو شاخص (VIF) و (Tolerance) استفاده که در جدول ۵ نمایش داده شده است.

برحسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا (مقدار شاخص Tolerance بالاتر از ۰/۴۰ و مقدار شاخص VIF پایین تر از ۲/۵) می‌توان گفت که هم خطی چندگانه مربوط به متغیرهای مستقل پژوهش در وضعیت نامطلوبی قرار ندارد. بنابراین پیش‌فرض عدم هم خطی چندگانه در خصوص این متغیرها برقرار است. که در جدول ۶ گزارش شده است.

همان‌طور که در جدول و مدل تحقیق نشان می‌دهد بیشترین تأثیر بر عامل بستر ساز را توسعه اجتماعی با مقدار ۰/۶۳ دارا است.

جدول شماره ۸ نتایج مربوط به فراوانی کدهای استخراج‌شده را به نمایش گذاشته است.

جدول ۹ نتایج مربوط به فراوانی کدهای شناسایی‌شده، مقدار آنتروپی و ضریب اهمیت این کدها را نشان می‌دهد.

تأیید قرار گرفت. در تحقیق حاضر که ابزار اصلی اندازه‌گیری داده‌ها پرسشنامه هست پایایی پرسشنامه یا قابلیت اعتماد آن با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که مقدار ۰/۸۵ است. معیار انتخاب شرکت‌کنندگان در بخش کیفی در مرحله اول داشتن سابقه مدیریت در کمیته ملی المپیک، مدیریت در وزارت ورزش، نائب رئیس، دبیر کل فدراسیون، اعضای هیئت‌رئیس فدراسیون فوتبال بود و در مرحله دوم آشنایی آنان با اصول و ساختار ورزش بود. مصاحبه‌ی نیمه ساختاریافته یکی از معمول‌ترین انواع مصاحبه است که در تحقیقات کیفی اجتماعی مورد استفاده واقع می‌شود. در تحقیق حاضر جهت بررسی اهداف تحقیق از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. روایی محتوایی این پرسشنامه‌ها با استفاده از نظرات ۷ تن از اساتید دانشگاهی مورد بررسی قرار گرفت. همچنین در خصوص روایی محتوای این پرسشنامه نیز با استفاده از برگه‌های روایی سنجی نسبت روایی محتوا و شاخص روایی محتوا روایی مورد تأیید قرار گرفت. مقدار نسبت روایی محتوا با توجه به تعداد اساتید (۷ نفر)، بالاتر از ۰/۹۹ و مقدار شاخص روایی محتوا بالاتر از ۰/۷۹ مشخص گردید. بنابراین روایی محتوای پرسشنامه‌های تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. در بخش کیفی تحقیق جهت بررسی روایی از قابلیت باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأیید پذیری استفاده گردید. بدین منظور محقق جهت بررسی قابلیت باورپذیری از تأیید فرایند پژوهش توسط هشت متخصص و همچنین استفاده از دو کدگذار جهت کدگذاری چند نمونه مصاحبه جهت کسب اطمینان از یکسانی دیدگاه کدگذاران استفاده گردید. همچنین جهت بررسی انتقال‌پذیری از نظرات سه متخصص که در پژوهش مشارکت نداشتند در مورد یافته‌های پژوهش مورد مشورت قرار گرفتند. همچنین جهت بررسی قابلیت تأیید پذیری از ثبت و ضبط تمامی مصاحبه‌ها و بررسی آنان در زمان‌های مورد نیاز استفاده گردید. در بخش کیفی تحقیق جهت بررسی پایایی، از کمیته‌های تخصصی استفاده گردید. بدین صورت که از اعضای این کمیته تخصصی جهت کدگذاری موازی برخی مصاحبه‌ها و همچنین ارزیابی و برنامه‌های مربوط به مصاحبه‌ها استفاده شد. در تحقیق حاضر هرکدام از فازهای تحقیق با استفاده از روش‌های خاصی مورد

مربوط به دو شاخص (VIF) و (Tolerance) استفاده که در جدول ۱۰ آورده شده است.

برحسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا (مقدار شاخص Tolerance بالاتر از ۰/۴۰ و مقدار شاخص VIF پایین تر از ۲/۵) می‌توان گفت که هم خطی چندگانه مربوط به متغیرهای مستقل پژوهش در وضعیت نامطلوبی قرار ندارد. بنابراین پیش‌فرض عدم هم خطی چندگانه در خصوص این متغیرها برقرار است. که در جدول ۱۱ گزارش شده است.

همان‌طور که در جدول و مدل تحقیق نشان می‌دهد بیشترین تأثیر بر عامل کلان نگر را بی‌طرفی سیاسی با مقدار ۰/۶۳ دارا است.

نتایج آنتروپی شانون نشان داد که در میان مؤلفه‌های شناسایی‌شده در خصوص تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل آینده‌نگری گویه‌های حمایت مالی و بهسازی نیروهای انسانی در ورزش به‌عنوان مهم‌ترین گویه‌ها مشخص گردید.

جهت بررسی فرضیه مدل تحقیق از رویکرد مدل‌سازی تحلیل مسیر استفاده گردید، برآوردهای مربوط به شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل معادله ساختاری و پارامترهای اصلی این مدل در شکل و جدول‌های زیر گزارش شده است:

هم خطی چندگانه: جهت بررسی هم خطی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین در مدل‌ها معادله ساختاری از مقادیر

جدول (۲) کلیه مقوله‌ها و مفاهیم استخراج‌شده از تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل بستر ساز

مقوله ۱. عوامل تنظیمی	
مفاهیم	تدوین استراتژی فدراسیون فوتبال کشور تدوین اهداف بلندمدت و کوتاه‌مدت فدراسیون فوتبال کشور طراحی سیستم ارزیابی عملکرد در بخش‌های مختلف طراحی سیستم ارزیابی عملکرد آغاز (رشد) و ورشکستگی در فدراسیون فوتبال ارائه گزارش حمایت‌ها، موفقیت‌ها و شکست‌های تیم‌های ملی فدراسیون فوتبال
مقوله ۲. بهبود اعتماد	
مفاهیم	ایجاد عدالت توزیعی در فدراسیون فوتبال کشور ایجاد عدالت رویه‌ای در فدراسیون فوتبال کشور ایجاد عدالت مراوده‌ای در فدراسیون فوتبال کشور ایجاد عدالت اطلاعاتی در فدراسیون فوتبال کشور ایجاد عدالت احساسی در فدراسیون فوتبال کشور
مقوله ۳. عوامل شناختی	
مفهوم	برگزاری دوره‌های آموزشی مشاوره‌ای برای مربیان و بازیکنان، داوران برگزاری دوره‌های آموزشی مشاوره‌ای در بخش‌های مختلف سازمان‌های خصوصی و دولتی با هزینه دولت پخش مستمر برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی اطلاع‌رسانی شفاف از خدمات و برنامه‌های حمایتی دولت چاپ کتابچه‌های راهنما
مقوله ۴. تحولات فرهنگی	
مفهوم	فرهنگ مشوق اجتماعی حمایت و تشویق نهادهای دولتی وجود روحیه تعاون و همکاری اجتماعی حمایت‌های بیمه‌ای از مربیان و ورزشکاران و داوران وجود الگوهای موفق فدراسیون‌های موفق در جهان و الگوبرداری آموزش‌های دانش‌افزایی و مهارتی تخصصی تسهیل فرآیندهای راه‌اندازی کسب‌وکار در فدراسیون فوتبال کشور

مقوله ۵. استخراج دانش	
مفاهیم	توجه کمتر به استخراج و فراهم آوری دانش کشف دانشی جدید در این حوزه
مقوله ۶. ایجاد سرمایه گذاری نوآور	
مفاهیم	یادگیری سازمانی دانش آفرینی تجربیات عملیاتی سازمان برون سپاری فعالیت های سازمانی جذب سرمایه برای نوآوری حمایت از رفتارهای نوآورانه تخصیص بودجه برای نوآوری
مقوله ۷. توسعه اجتماعی	
مفاهیم	دستیابی به ساختار پاسخگو شفاف هماهنگ و منعطف برای سطوح مختلف ورزش کشور تمرکز در سیاست گذاری و نظارت ملی عدم تمرکز در مدیریت اجرایی و اجرا توجیه وجودی نهادها بر مبنای منطق هزینه فایده در هر سطح ساختار نهادهای ورزشی بر مبنای بیشترین مشارکت ملی و مردمی بیشترین انعطاف تشکیلاتی به کمک ساختار تشکیلاتی ترکیبی برای نهادهای ورزشی
مقوله ۸. تحولات مدیریتی	
مفاهیم	ایجاد مدیریت دغدغه کند در ساختار فوتبال بهبود هوشیاری در ارکان فوتبال ایجاد سامانه های نظاره گر در ساختار فوتبال تقویت مهارت های ممیزی در ساختار فوتبال ایجاد سامانه های تأثیرگذار رهبری در ساختار فوتبال سیاست ورزی مطلوب در ساختار فوتبال شکل گیری تفکر جامع نگر در ساختار فوتبال شکل گیری شفافیت در قراردادها

جدول (۳): فراوانی کدهای استخراج شده مؤلفه های تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل بستر ساز

کدهای اولیه	خبره ۱	خبره ۲	خبره ۳	خبره ۴	خبره ۵	خبره ۶	خبره ۷	خبره ۸	خبره ۹	خبره ۱۰	خبره ۱۱	خبره ۱۲
تحولات مدیریتی	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰
عوامل تنظیمی	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰
بهبود اعتماد	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱
عوامل شناختی	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۰
تحولات فرهنگی	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱
ایجاد سرمایه گذاری نوآور	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱
توسعه اجتماعی	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰
استخراج دانش	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰

جدول (۴): فراوانی کدهای شناسایی شده، مقدار آنتروپی و ضریب اهمیت تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل بستر ساز

کدها	فراوانی	مقدار آنتروپی	ضریب اهمیت
تحولات مدیریتی	۸	۰/۷۴۲۰۵۹	۰/۰۸۸۱۲۵
عوامل تنظیمی	۷	۰/۷۸۲۵۱۷	۰/۰۸۵۲۴۷۰

کدها	فراوانی	مقدار آنتروپی	ضریب اهمیت
بهبود اعتماد	۸	۰/۷۴۲۰۵۹	۰/۰۸۸۱۲۵
عوامل شناختی	۷	۰/۷۸۲۵۱۷	۰/۰۸۵۲۴۷۰
تحولات فرهنگی	۹	۰/۸۲۵۱۴۷	۰/۰۹۳۱۹۳
ایجاد سرمایه گذاری نوآور	۸	۰/۷۴۲۰۵۹	۰/۰۸۸۱۲۵
توسعه اجتماعی	۹	۰/۸۲۵۱۴۷	۰/۰۹۳۱۹۳
استخراج دانش	۸	۰/۷۴۲۰۵۹	۰/۰۸۸۱۲۵

جدول (۵): برآورد شاخص‌های هم خطی چندگانه مدل معادله ساختاری

متغیر	Tolerance	VIF
تحولات مدیریتی	۰/۸۴۵	۱/۵۶۹
عوامل تنظیمی	۰/۸۵۶	۱/۶۹۵
بهبود اعتماد	۰/۸۸۸	۱/۵۵۵
عوامل شناختی	۰/۸۹۶	۱/۵۰۳
تحولات فرهنگی	۰/۸۰۲	۱/۶۴۱
ایجاد سرمایه گذاری نوآور	۰/۸۷۹	۱/۶۳۷
توسعه اجتماعی	۰/۸۶۱	۱/۶۳۲
استخراج دانش	۰/۸۶۳	۱/۵۵۰

جدول (۶): برآورد اثر تأثیر در خصوص تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل بستر ساز

متغیر مستقل	متغیر وابسته	برآورد	نسبت بحرانی	P. Value
عامل بستر ساز	تحولات مدیریتی	۰/۵۳	۵/۳۰۲	۰/۰۰۲
	عوامل تنظیمی	۰/۵۲	۵/۳۰۱	۰/۰۰۲
	بهبود اعتماد	۰/۶۱	۵/۸۴۵	۰/۰۰۲
	عوامل شناختی	۰/۵۹	۵/۴۵۶	۰/۰۰۲
	تحولات فرهنگی	۰/۶۰	۵/۷۵۶	۰/۰۰۲
	ایجاد سرمایه گذاری نوآور	۰/۵۸	۵/۵۴۰	۰/۰۰۲
	توسعه اجتماعی	۰/۶۳	۵/۴۱۲	۰/۰۰۲
	استخراج دانش	۰/۴۹	۵/۸۴۵	۰/۰۰۲

جدول (۷): کلیه مقوله‌ها و مفاهیم استخراج شده از تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل کلان نگری

مقوله ۱. بهسازی نیروهای انسانی در ورزش	
بازنگری در نظام فدراسیون بازبینی شرح شغلی در فدراسیون ایجاد سلامت سازمانی مهندسی مجدد فرآیندها انعطاف‌پذیری در برنامه‌ها افزایش پویایی سازمانی	فناوری
مقوله ۲. هوشمند سازی منابع	
بهبود دانش استفاده از ابزارهای دیجیتال جذب و به کارگیری نیروهای دانشی نگهداشت نیروهای دانشی ایجاد ساز کار شایسته‌سالاری غنی‌سازی شغلی در فدراسیون	مفهوم

مقوله ۳. بسیج منابع در ورزش	
مفهوم	ایجاد استانداردسازی در زیرساخت‌های ورزش کاهش فشارهای سازمانی عدم نگرانی از انتشار داده‌های سازمان‌های ورزشی بهبود تحقیق و توسعه‌سازماتی بهبود نقش‌ها و مسئولیت‌های سازمانی
مقوله ۴. توسعه منابع	
مفهوم	توسعه مهارت‌ها در درون جامعه ورزشی ایجاد تعاملات اجتماعی مثبت قبل از شروع تورنمنت‌ها ایجاد تعاملات رفتاری حمایت‌گرایانه بین جامعه ورزشی کشور توسعه سرمایه اجتماعی توسعه اعتماد در درون جامعه برقراری تعاملات سازنده در بین جامعه فوتبال کشور توسعه بازی‌های دوستانه توسعه هویت اجتماعی در فوتبال کشور توسعه همبستگی ملی قبل از شروع تورنمنت‌ها ایجاد فضای روانی مثبت توسعه برنامه‌های حمایتی
مقوله ۵. بدنه مدیریت	
مفهوم	افزایش خلاقیت و اعتمادبه‌نفس هیئت‌مدیره، استخدام مدیرعامل با توانایی مدیریت بحران، استفاده کیفی از مدیران، بهره‌وری هیئت‌مدیره
مقوله ۶. حمایت مالی	
مفهوم	وضعیت حامیان مالی، درآمد از سامانه، درآمد از رویدادها، حامی خصوصی برای ورزشکاران ملی، تراز مالی، عملکرد مالیاتی، استفاده از ظرفیت‌های قانونی، نظم و کنترل‌های مالی، سیستم بودجه‌بندی
مقوله ۷. حکمرانی	
مفهوم	شاخص‌های ارزیابی، تناسب بودجه و برنامه، سیستم نظارت بر عملکرد، سازوکار رسیدگی به شکایات، کیفیت و مشارکت هیئت‌رئیس، ساختار هیئت‌های استانی، الگوی همکاری با ذینفعان، سازوکار نظارت مجمع، تحلیل و نحوه تعامل با ذینفعان
مقوله ۸. شناخت/استراتژیک	

تشکیل ائتلاف‌سازی در ورزش ایجاد گروه‌ها و اتحادیه‌های ورزشی تشکیل شبکه‌های ارتباطی پیوستگی اعضای کلیدی شناسایی افراد کلیدی شناسایی افراد نخبه در ورزش	مفاهیم
مقوله ۹. بی‌طرفی سیاسی	
آزاد بودن از تمایلات سیاسی عدم تأثیر روابط سیاسی بر انتخاب و انتصابات، تعهد به رعایت استانداردهای رفتار حرفه‌ای و شخصی پرهیز از سیاست زدگی پرهیز از حزب گرایی	مفاهیم

جدول (۸): فراوانی کدهای استخراج‌شده مؤلفه‌های تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از کلان نگری

کدهای اولیه	خبره ۱	خبره ۲	خبره ۳	خبره ۴	خبره ۵	خبره ۶	خبره ۷	خبره ۸	خبره ۹	خبره ۱۰	خبره ۱۱	خبره ۱۲
بی‌طرفی سیاسی	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱
شناخت استراتژیک	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰
حکمرانی	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۰
حمایت مالی	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱
بدنه مدیریت	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰
توسعه منابع	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱
بسیج منابع در ورزش	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۰	۱
هوشمند سازی منابع	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰
بهسازی نیروهای انسانی در ورزش	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۰

جدول (۹): فراوانی کدهای شناسایی‌شده، مقدار آنتروپی و ضریب اهمیت تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل کلان نگری

کدها	فراوانی	مقدار آنتروپی	ضریب اهمیت
بی‌طرفی سیاسی	۷	۰/۷۸۲۵۱۷	۰/۰۸۵۲۴۷۰
شناخت استراتژیک	۶	۰/۵۸۴۴۱۷	۰/۰۶۱۷۸۳
حکمرانی	۸	۰/۷۴۲۰۵۹	۰/۰۸۸۱۲۵
حمایت مالی	۹	۰/۸۲۵۱۴۷	۰/۰۹۲۱۹۳
بدنه مدیریت	۸	۰/۷۴۲۰۵۹	۰/۰۸۸۱۲۵
توسعه منابع	۸	۰/۷۴۲۰۵۹	۰/۰۸۸۱۲۵
بسیج منابع در ورزش	۸	۰/۷۴۲۰۵۹	۰/۰۸۸۱۲۵
هوشمند سازی منابع	۱۰	۰/۸۶۵۱۴۷	۰/۰۹۸۵۱۴
بهسازی نیروهای انسانی در ورزش	۹	۰/۸۲۵۱۴۷	۰/۰۹۲۱۹۳

جدول (۱۰) برآورد شاخص‌های هم خطی چندگانه مدل معادله ساختاری

متغیر	Tolerance	VIF
بی‌طرفی سیاسی	۰/۷۶۶	۱/۶۸۵
شناخت استراتژیک	۰/۷۲۳	۱/۴۸۷
حکمرانی	۰/۷۳۵	۱/۴۵۲

متغیر	Tolerance	VIF
حمایت مالی	۰/۷۴۵	۱/۴۱۲
بدنه مدیریت	۰/۷۵۸	۱/۴۳۰
توسعه منابع	۰/۷۸۷	۱/۶۳۷
بسیج منابع در ورزش	۰/۷۵۳	۱/۴۲۱
هوشمند سازی منابع	۰/۷۴۰	۱/۴۰۷
بهسازی نیروهای انسانی در ورزش	۰/۷۴۹	۱/۵۴۷

جدول (۱۱): اثر تأثیر در خصوص تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل کلان نگر

متغیر مستقل	متغیر وابسته	برآورد	نسبت بحرانی	P. Value
عامل کلان نگر	بی‌طرفی سیاسی	۰/۶۹	۵/۹۸۷	۰/۰۰۱
	شناخت استراتژیک	۰/۶۵	۵/۸۷۵	۰/۰۰۱
	حکمرانی	۰/۵۲	۵/۴۱۵	۰/۰۰۱
	حمایت مالی	۰/۶۰	۵/۵۸۹	۰/۰۰۱
	بدنه مدیریت	۰/۵۵	۵/۵۴۰	۰/۰۰۱
	توسعه منابع	۰/۶۱	۵/۷۴۵	۰/۰۰۱
	بسیج منابع در ورزش	۰/۵۸	۵/۵۴۱	۰/۰۰۱
	هوشمند سازی منابع	۰/۵۴	۵/۳۲۵	۰/۰۰۱
	بهسازی نیروهای انسانی در ورزش	۰/۶۴	۵/۹۲۱	۰/۰۰۱

بحث و نتیجه‌گیری

مقوله‌ها و مفاهیم استخراج‌شده از تجربه مدیران از عامل بستر ساز ۸ عامل با عنوان عوامل تنظیمی، بهبود اعتماد، عوامل شناختی، تحولات فرهنگی، استخراج دانش، ایجاد سرمایه‌گذاری نوآور، توسعه اجتماعی، تحولات مدیریتی شناسایی شد. همچنین در این عامل ۴۴ کد شناسایی شد. نتایج آن‌روپی شانون نشان داد که در میان مؤلفه‌های شناسایی‌شده در خصوص تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل بستر ساز گویه‌های توسعه اجتماعی و تحولات فرهنگی به‌عنوان مهم‌ترین گویه‌ها مشخص گردید. نتایج تحلیل مسیر نشان می‌دهد که بیشترین تأثیر بر عامل بستر ساز را توسعه اجتماعی با مقدار ۰/۶۳ دارا است. دای^۱ (۲۰۲۰) در تحقیق خود بیان می‌کند که تمرکززدائی و تدوین قوانین با توجه به قوانین فدراسیون‌های مربوطه باعث می‌شود ورزش در کشور چین به توسعه پایدار برسد. گوکالب^۲ (۲۰۲۲) در تحقیق بیان می‌کند که سیاست‌های همکاری بین نهادهای عمومی برای توسعه و اشاعه ورزش یک رویکرد بسیار مناسب است که در پژوهش حاضر

مشارکت فعال در تصمیم‌گیری‌ها باعث می‌شود که به اهداف پیاده‌سازی دموکراسی اقتصادی در فوتبال کشور رسید. راشر^۳ (۲۰۲۱) تأثیر قوانین برای تقویت تعادل رقابتی به‌عنوان جنبه‌های اقتصادی منحصربه‌فرد ورزش یاد می‌کند. ماهاپوترا^۴ (۲۰۲۱) در تحقیقی با عنوان "کاربرد اخلاق تجاری و قانون تجارت در دموکراسی اقتصادی که بر پایداری تجارت تأثیر می‌گذارد" به این نتیجه رسید که قانون تجارت بر دموکراسی اقتصادی تأثیر معناداری دارد و همچنین اخلاق تجاری بر دموکراسی اقتصادی تأثیر معنادار دارد. رضوی (۱۴۰۱) بیان دارد که تخصیص منابع پولی، کارکرد اقتصاد فوتبال، برنامه‌ریزی نقدینگی، برنامه سرمایه‌ای به‌عنوان عوامل برنامه‌ریزی اقتصادی باشگاه‌های فوتبال کشور یاد می‌کند. بنیک (۲۰۲۰) در تحقیق خود با عنوان سازمان فوتبال باشگاهی در دانمارک - یک نمایه معاصر به این نتیجه رسید که وجود یک ساختار کلی رسمی و بوروکراتیک، غیرانفعالی، و نسبتاً خودمختار می‌تواند یکی از راه‌های درآمد باشگاه‌های ورزشی. همچنین باشگاه‌های ورزشی

³ Rascher⁴ Mahaputra¹ Dai² Gökalp

غیرانتفاعی و دموکراتیک سازمان یافته با اندازه های مختلف در سراسر کشور پخش شده اند. و باعث توسعه ورزش در سراسر کشور دانمارک شوند و این کار باعث می شود علاوه بر توسعه ورزش، توسعه درآمد پایدار برای باشگاه ها باشد. و در آخر ایجاد یک مدل تجاری خاص از فوتبال حرفه ای دانمارک می تواند باشگاه های ورزشی را به درآمد پایدار برساند. رودریگز^۱ (۲۰۱۷) در تحقیقی با عنوان مدل کسب و کار باشگاه فوتبال رئال مادرید به این نتیجه رسید که شکل گیری صندوق های ذخیره مالی، تعامل با رسانه های بین المللی، وجود پویانمایی ویژه باشگاه های ورزشی، ساخت تیزرهای تبلیغاتی و آموزشی، هدایت و جریان دهی به اقناع پذیری در میان مخاطبان باشگاه های خصوصی می تواند در مدل کسب و کار باشگاه فوتبال رئال مادرید تأثیرگذار باشد و با یافته های این تحقیق همخوان است. تک^۲ (۲۰۱۸) بیان دارد که تبانی و عدم مداخله افراد سیاسی برای کاهش تبانی در ورزش مناسب است. آلونسو (۲۰۲۰) در تحقیقی با عنوان مدیریت، بازاریابی و توسعه اقتصادی در سازمان های ورزشی به این نتیجه رسید که گذشته و تاریخچه سازمان های ورزشی می تواند باعث توسعه اقتصادی در ورزش شود. بعضی از سازمان ها با گذشته خوب باعث می شوند که تماشاگران برای رویدادهای ورزشی بلیت بازی ها را خریداری و باعث رونق اقتصادی گردد. پیداگو (۲۰۲۰) در مقاله ای با عنوان ارزیابی و توسعه اقتصادی در برگزاری رویدادهای ورزشی به این نتیجه رسید که ورزش یکی از مهم ترین جاذبه های هر کشوری برای جذب گردشگر است و رویدادهای ورزشی ۳,۱٪ از تولید ناخالص کشور را دربرمی گیرد و اهمیت به این بخش می تواند باعث توسعه اقتصادی گردد. یو وی کودینوا (۲۰۲۰) با شناسایی تغییرات مثبت در زندگی ورزشی، نیازها و علایق و همچنین نفوذ نیروهای بازار در زمینه ورزش را تجزیه و تحلیل می کنند. آن ها در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که اقتصاد و ورزش باهم مرتبط هستند و توسعه بخش ورزشی نه تنها در تولید کالاهای ورزشی، بلکه همچنین بر اقتصاد به طور کلی با تأمین نیروی کار بیشتر، تأثیر مثبتی بر اقتصاد دارد و با توجه به این واقعیت که درگیری در ورزش باعث افزایش

کیفیت زندگی می گردد. چپلت (۲۰۰۵) در مقاله خود تحت عنوان "ورزش و توسعه اقتصادی" بیان می کند که در گذشته های دور، ورزش به عنوان یک فعالیت اوقات فراغت توسط تعداد زیادی از مردم عادی انجام می شد. در قرن بیستم نیز ورزش به یک پدیده اجتماعی برای توده مردم مبدل شده و در کشورهای صنعتی، ورزش به عنوان یکی از شاخه های اقتصادی مطرح شده که ۲٪ تولید ناخالص داخلی را خود به تنهایی عهده دار است. چالش امروز، این است که ورزش را به عنوان یک برگ خرید اقتصادی در کشورهای در حال توسعه مطرح کنیم. مثلاً برای برگزاری مسابقات جام جهانی فوتبال در آفریقای جنوبی، میلیون ها دلار هزینه می گردد؛ اما درآمد سرشاری که به انحاء مختلف به دست می آید، قابل قیاس با هزینه ها نیست؛ مثل درآمد سرشاری که از طریق رسانه و پخش تلویزیونی به دست می آید یا توریسم کشور که به صورت فعالی راه اندازی می شود- چه در مسابقات و چه بعد از آن- و مواردی از این قبیل. خلاصه اینکه در درازمدت، اثرات اقتصادی مثبتی بر روی این کشور خواهد گذاشت. ماهونی و همکاران (۲۰۱۹) پس از بررسی های خود پی بردند که استفاده از رسانه های اجتماعی و قابلیت های آن یکی از راهکارهای مهم و عملیاتی در مسیر بهبود صنعت ورزش است. توسعه یکی از مسائل مهم در هر کشوری است. تمامی تلاش های کشورهای مختلف جهت دستیابی به توسعه در ابعاد مختلف است. شاخص های توسعه در حوزه های مختلف متفاوت است. این مسئله در کشورهای گوناگون نیز متفاوت است. (مباریک و همکاران، ۲۰۱۶). مقوله ها و مفاهیم استخراج شده از تجربه مدیران از عامل کلان نگرى دارای ۹ مؤلفه، بهسازی نیروهای انسانی در ورزش، هوشمند سازی منابع، بسیج منابع در ورزش، توسعه منابع، بدنه مدیریت، حمایت مالی، بی طرفی سیاسی، شناخت استراتژیک، حکمرانی است. همچنین این عامل دارای ۵۹ کد است نتایج آنتروپی شانون نشان داد که در میان مؤلفه های شناسایی شده در خصوص تجربه مدیران فدراسیون فوتبال از عامل آینده نگرى گویه های حمایت مالی و بهسازی نیروهای انسانی در ورزش به عنوان مهم ترین گویه ها مشخص گردید. نتایج تحلیل مسیر نشان می دهد که بیشترین تأثیر بر عامل بستر ساز را بی طرفی سیاسی با مقدار ۰/۶۳ دارا است در تحقیقات مختلفی به

¹ Rodriguez-Pomeda² Tak

این مسئله اشاره شده است. شفقتی (۱۴۰۰) درد تحقیقی با عنوان شناسایی شاخص‌ها و مؤلفه‌های اثرگذار مدیریت جمعیت انبوه در ورزشگاه‌های ایران که نتایج نشان داد که ۶ مقوله تحت عناوین مدیریت رویداد، مدیریت جمعیت انبوه، تصمیم‌گیری، مدیریت اثربخش، مدیریت کارا و مدیریت منابع انسانی به عنوان مقولات اصلی پدیده محوری مدیریت جمعیت انبوه؛ ۶ مقوله اصلی ماهیت رویدادهای ورزشی، جو حاکم بر ورزشگاه، عوامل امنیتی، ماهیت بحران؛ عوامل فنی و تخصصی و مخاطرات محیطی و تهدیدات به عنوان شرایط علی و ۶ مقوله اصلی فناوری اطلاعات و ارتباطات، آموزش کارکنان، زیرساخت‌ها و تجهیزات، منابع انسانی، تسهیلات رفاهی و شرایط بحران‌های سیاسی و اجتماعی به عنوان شرایط زمینه‌ای/بستر مؤثر بر مدیریت جمعیت انبوه در ورزشگاه‌های ایران وجود دارد. چئو^۱ (۲۰۲۲) در تحقیقی با عنوان مدیریت انطباق فدراسیون‌های ملی: بررسی استراتژی‌های فدراسیون‌های بین‌المللی ورزش‌های المپیک به این نتیجه رسید که پنج استراتژی کلیدی مدیریت انطباق شناسایی شد: (۱) افزایش آگاهی، (۲) ارائه منابع ظرفیت‌سازی، (۳) ارزیابی فدراسیون‌های ملی، (۴) تقویت منابع، (۵) تقویت ظرفیت تحریم در ورزش را شناسایی کرد کوری^۲ (۲۰۲۲) در تحقیقی با عنوان پایداری محیطی در ورزش: مروری بر ادبیات سامانمند به این نتیجه رسید مشارکت در مدیریت و حاکمیت ابتکارات زیست‌محیطی، تغییر در گفتمان‌های زیست‌محیطی، آموزش محیط‌زیست در زمینه‌های ورزشی، و پایداری زیست‌محیطی از طریق ورزش باهدف تعیین جهت‌گیری برای آینده را شناسایی کرد ریچاردسون^۳ (۲۰۲۲) در تحقیقی با عنوان فوتبال نابینایان و سرمایه ورزشی: مدیریت و مشارکت پایدار در بین بازیکنان فوتبال نابینایان جوانان در زیمبابوه که به این نتیجه رسید که حوزه سرمایه ورزشی بازیکنان در اوایل از طریق طیف متنوعی از مشارکت رسمی در ورزش‌های مختلف، از جمله گل‌بال، دوومیدانی، و والیبال در دوران دبستان ایجاد شد. افزایش سرمایه ورزشی قابلیت انتقال به تیم‌ها و محیط‌های مختلف را برای کمک به مدیریت و حفظ

مشارکت در فوتبال نابینایان برجسته کرد. سرمایه ورزشی با پیشنهاد‌های ورزشی متنوع، معلمان و مربیان هم‌دل و ماهر، فرصت‌هایی برای توسعه استقلال و یک شبکه همتای قوی، به عنوان مثال، از طریق دسترسی به تجهیزات تخصصی افزایش می‌یابد. روی هم رفته، سرمایه انباشته بازیکنان را قادر می‌سازد تا بر طیف وسیعی از موانع غلبه کنند و به آن‌ها کمک کند تا مشارکت را حفظ کنند. یافته‌ها به ذینفعان از جمله فدراسیون‌های ملی ورزش نابینایان، هیئت‌های حاکم ملی، کمیته‌های ملی پارالمپیک، مؤسسات آموزشی و تیم‌های فوتبال نابینایان، از جمله کمک می‌کند تا ساختارهای مدیریتی و برنامه‌های آموزشی را برای کمک به افزایش سرمایه ورزشی بازیکنان فوتبال نابینایان نوجوان و شناسایی و مدیریت توسعه دهند.

جوزف^۴ (۲۰۲۱) در تحقیقی با عنوان مدیریت کیفیت در ورزش: مروری بر ادبیات کمی سامانمند با رویکرد تحلیل محتوا به این نتیجه رسید که شصت و سه مقاله ژورنالی بررسی‌شده با تمرکز بر بررسی کیفیت روابط در محیط‌های ورزشی سازمان‌یافته برای تجزیه و تحلیل با استفاده از روش مرور ادبیات کمی سامانمند شناسایی شدند. پژوهشگران این تحقیق ادبیات موجود را مرور کردند تا بپرسند: تحقیقات قبلی مدیریت کیفیت کی، کجا و چگونه انجام شده است؟ کدام روابط و دیدگاه‌های ورزشی مورد بررسی قرار گرفته است؟ چه تئوری‌ها، مقیاس‌ها و سازه‌هایی برای بررسی مدیریت کیفیت استفاده شده است؟ که به این نتیجه رسید که مطالعات مدیریت کیفیت در زمینه‌های مختلف جغرافیایی و ورزشی انجام شده است. باین‌حال، یک اختلاف در زیربنای نظری، روابط بررسی‌شده، و روش‌شناسی به کار گرفته شده وجود دارد. تنها یک سوم از مقالات یک نظریه راهنما را هنگام بررسی مدیریت کیفیت به کار بردند. اکثر (۷۵٪) مقالات تحقیقات خود را از یک منظر به پیوندهای دوتایی منفرد محدود کردند. شکاف‌های قابل توجهی در دانش در مورد کیفیت روابط تجربه شده توسط چندین گروه کلیدی، مانند مدیران، مدیران و مقامات، همچنان در دست تحقیق است. هویه^۵ (۲۰۲۰) در تحقیقی با عنوان ابزار طراحی کهن‌الگو

¹ Cho² Cury³ Richardson⁴ Joseph⁵ Hoye

برای درک و تحلیل حاکمیت سازمان‌های ورزشی ملی معاصر به این نتیجه رسید که فزاینده‌ای ملزم به حرفه‌ای‌تر بودن، مدیریت سامانه‌های پیچیده‌تر ارائه ورزش، و سازگاری راهبردی و تغییر برای این سازمان‌ها شده‌اند. تلیتوف^۱ (۲۰۱۹) بیان کرد که یک‌سوم درآمد یک تیم فوتبال موفق اروپایی پول‌هایی است که در روز مسابقه و از طریق خرید بلیت توسط هواداران فوتبال به دست می‌آید. فوتبال بدون توجه به نژاد، وضعیت اقتصادی و سطح تحصیلات هواداران سبب تقویت همبستگی اجتماعی آن‌ها، افزایش جامعه‌پذیری، ارتقای سلامت جسم و روان و کنترل اجتماعی می‌شود. ویکر^۲ (۲۰۱۸) در تحقیقی که در زمینه همه‌پرسی از مردم شهر هامبورگ جهت تعیین عوامل تعیین‌کننده حمایت شخصی آن‌ها از بازی‌های تیم فوتبال هامبورگ انجام دادند به این نتیجه رسیدند که متغیرهای الگو بودن، افتخار، صحبت کردن، عملکرد، انگیزه، علاقه، رضایت و شهرت پیش‌بینی‌کننده قوی میزان تمایل به پرداخت افراد بوده‌اند. افراد مرفه و گروه‌های با سطح درآمد بالا و تحصیلات بالاتر تمایل به پرداخت بیشتری جهت حمایت از گروه فوتبال هامبورگ داشته‌اند و همچنین افراد جوان و گروه‌های سنی بین ۲۰ تا ۳۰ سال نسبت به افراد مسن‌تر تمایل به پرداخت بیشتری جهت موفقیت این تیم داشته‌اند. بنیک^۳ (۲۰۲۰) در تحقیق خود با عنوان سازمان فوتبال باشگاهی در دانمارک - یک نمایه معاصر به این نتیجه رسید که وجود یک ساختار کلی رسمی و بوروکراتیک، غیرانتفاعی، و نسبتاً خودمختار می‌تواند یکی از راه‌های درآمد باشگاه‌های ورزشی. همچنین باشگاه‌های ورزشی غیرانتفاعی و دموکراتیک سازمان‌یافته با اندازه‌های مختلف در سراسر کشور پخش شده‌اند. و باعث توسعه ورزش در سراسر دانمارک شوند و این کار باعث می‌شود علاوه بر توسعه ورزش، توسعه درآمد پایدار برای باشگاه‌ها باشد. و در آخر ایجاد یک مدل تجاری خاص از فوتبال حرفه‌ای دانمارک می‌تواند باشگاه‌های ورزشی را به درآمد پایدار برساند. رودریگز^۳ (۲۰۱۷) در تحقیقی با عنوان مدل کسب‌وکار باشگاه فوتبال رئال مادرید به این نتیجه رسید که

شکل‌گیری صندوق‌های ذخیره مالی، تعامل با رسانه‌های بین‌المللی، وجود پویانمایی ویژه باشگاه‌های ورزشی، ساخت تیزرهای تبلیغاتی و آموزشی، هدایت و جریان دهی به اقناع‌پذیری در میان مخاطبان باشگاه‌های خصوصی می‌تواند در مدل کسب‌وکار باشگاه فوتبال رئال مادرید تأثیرگذار باشد و با یافته‌های این تحقیق همخوان است. دویش‌رت^۴ (۲۰۲۰) در تحقیق خود به این عوامل اشاره دارد که رفتار مناسب در باشگاه‌های خصوصی، داشتن اهداف مالی مشخص در باشگاه‌های خصوصی و بودجه‌ریزی باشگاه‌های خصوصی و بهینه‌سازی بودجه می‌تواند بر درآمدهای پایدار باشگاه‌های فوتبال برادفورد و کوئینز پارک تأثیرگذار باشد. ارکوک و مصطفی^۵ (۲۰۲۱) به این نتیجه رسید که ارزش بازار و امتیازات لیگ به‌طور مثبت بر ارزش سهام تأثیر می‌گذارد اما درآمد باشگاه به‌طور منفی بر ارزش سهام تأثیر می‌گذارد. پرونی (۲۰۱۴) در تحقیق خود با عنوان وضعیت مالی باشگاه‌های فوتبال برزیل: بررسی اجمالی فوتبال و جامعه به این نتیجه رسید که نتایج باشگاه‌ها و نسبت‌های مالی آن‌ها باهدف درک مشکلات اصلی آن‌ها و میزان موفقیت آن‌ها در تلاش برای مدرن‌سازی، به روند نوسازی نگاه می‌کند. همچنین توجه به اهرم‌های مالی در باشگاه می‌تواند باعث توسعه اقتصادی و درآمد پایدار باشگاه‌های ورزشی شود. دایتلی^۶ (۲۰۱۷) در تحقیقی با عنوان برون‌سپاری فعالیت‌های حمایت مالی ورزشی: یک رویکرد چند نظریه‌ای به این نتیجه رسید که برون‌سپاری درک ما از حمایت‌های مالی در ورزش را بهبود می‌بخشد همچنین برون‌سپاری بازده مالی سازمان‌های ورزشی، را ارتقا می‌دهد. و راه را برای آینده تجربی سازمان‌های ورزشی هموار می‌کند و اثربخشی کارها را سازمان‌های ورزشی را بالا می‌برد. که با یافته‌های این تحقیق همخوان است فدراسیون فوتبال به دلیل تغییرات مدیریتی بدهی‌های انباشته، با چالش‌های عمده‌ای در عامل حمایت مالی روبروست که از بین آن‌ها می‌توان به درآمد ناکافی از سامانه فدراسیون، رویدادها و مسابقات و همچنین هزینه‌های بالای جاری و کارکنانی اشاره کرد. باین‌حال فدراسیون مذکور از کمک دولتی

⁴ Dewhirst⁵ Erkoçak & Mustafa⁶ Dietl¹ Tilietov² Wicker³ Rodriguez-Pomeda

فوتبال نزد جوانان، احتمال موفقیت در میدان ورزشی را افزایش داد. ارائه خدمات ورزشی برای ایجاد فرهنگ تعالی که در آن کلیه اعضای تیم (ورزشکاران، مربیان، مدیران، دانشمندان) می‌توانند با یکدیگر به صورت رسمی و غیر رسمی تعامل برقرار کنند. برگزاری کلاس‌های آموزشی مختلف برای دانش آموزان، دانشجویان و سایر گروه‌های اجتماعی در خصوص رشته ورزشی فوتبال ضمن آگاه سازی این افراد، نحوه استفاده و فواید و امتیازات شرکت در برنامه‌های ورزش همگانی را به آنان یادآور شد

- فرایندهای استعدادیابی مبهم، تعامل با پایگاه‌های قهرمانی ناکافی، کمیته استعدادیابی غیرفعال، بودجه این بخش ناکافی، فاقد بانک اطلاعات لازم از ورزشکاران مستعد و همچنین مشارکت مربیان و باشگاه‌ها در فرایند استعدادیابی نامطلوب ارزیابی می‌شود. با اینحال فدراسیون فوتبال در اجرا و برگزاری اردوها و رویدادهای ویژه سنین پایه، فدراسیونی موفق و پیشرو ارزیابی می‌شود. احداث مراکز استعدادیابی و پایگاه‌های ورزشی قهرمانی گامی مؤثر و بسیار مفید در جهت موفقیت هر چه بیشتر رشته فوتبال می‌تواند باشد. طراحی سیستم مؤثر برای شناسایی آماری و پایش پیشرفت ورزشکاران با استعداد و نخبه و لزوم بررسی میدانی با حضور در باشگاه‌های مختلف سطح کشور می‌تواند توسعه بخش استعدادیابی را بهبود بخشد.

- در عامل رقابت‌های ملی و بین‌المللی با تمام تلاش به برنامه ریزی رویدادها و تامین هزینه‌های اعزام و اعزام به مسابقات بین‌المللی و ساختار مسابقات ملی و کیفیت مسابقات لیگ‌ها و نظم در برگزاری مسابقات داخلی ارتقا داده ولی نقاط ضعف هم داشته مانند عدم تعامل با نهادها، میزبانی رقابت‌های بین‌المللی و نظام رتبه بندی ولی در این مرحله روند مطلوبی داشته. در این راستا پیشنهاد می‌شود با تدوین یک تقویم ورزشی سالانه دقیق که هماهنگ با تقویم جهانی فوتبال می‌باشد شرایط شرکت فوتبال و برگزاری مسابقات را به طور منظم و مدون در تمامی طول سال انجام داد.

مناسب به نسبت سایر رشته‌های ورزشی و همچنین ظرفیت جذب حامی بالایی برخوردار است و طی سال‌های گذشته به میزان قابل توجهی از این ظرفیت استفاده کرده است. در همین راستا به‌منظور بهبود وضعیت فدراسیون فوتبال در عامل حمایت مالی ارتقای سیستم بودجه‌بندی، استفاده از ظرفیت‌های قانونی و همچنین بهبود عملکرد مالیاتی فدراسیون پیشنهاد می‌شود. از طرفی بررسی صنایع بالادست و پایین‌دست در حوزه ورزش فوتبال و درجه همبستگی آن‌ها با صنعت ورزش، بررسی منافع پولی و غیر پولی می‌تواند پیشنهادهایی در این زمینه باشد. همچنین بهره‌گیری هرچه بیشتر از متخصصان حوزه مدیریت بازاریابی ورزشی در زمینه انجام فعالیت‌های مربوط به حمایت‌های مالی، تدوین استراتژی برای واگذاری باشگاه‌ها به بخش خصوصی، تدوین استانداردهای مالی و کاری در زمینه قوانین مربوط به حمایت‌های مالی، شفاف‌سازی اطلاعات مالی نهادهای ذی‌ربط صنعت فوتبال، انجام اقداماتی جهت پوشش کامل رسانه و افزایش کیفیت و کمیت پخش مسابقات لیگ حرفه‌ای فوتبال کشور، استفاده مطلوب از فضای رویدادها برای تبلیغات و کسب موفقیت‌های بیشتر از جمله پیشنهادهای دیگر است. علی‌رغم سازمان‌دهی منظم کمیته‌های فدراسیون، هیئت‌های استانی، و همچنین سطح بالای فنی و کیفی هیئت‌رئیس، این فدراسیون از یک برنامه راهبردی و عملیاتی کیفی، رنج‌برده و ساختار تشکیلاتی فاقد چابکی لازم است.

پیشنهادهای

- ناکافی بودن میزان همکاری با بخش دانش آموزی، فقدان رویکرد سواد حرکتی در توسعه فوتبال پایه، افت میزان مشارکت و ورزشکار سازمان یافته طی سال‌های اخیر، فقدان ساماندهی لازم در حوزه باشگاه‌های تخصصی فوتبال، فعال نبودن کمیته همگانی و نبود برنامه راهبردی و عملیاتی نظام مند در این زمینه، نامشخص بودن میزان بودجه این حوزه و همچنین نبود الگویی ساده برای گسترش در سطح همگانی از مهمترین چالش‌های این بخش می‌باشد. در این زمینه می‌توان با گسترش ورزش فوتبال و شناسایی استعدادها ضمن گسترش رشته ورزشی

منابع:

- الهی، علیرضا، نوری نقده، هادی، اکبری یزدی، حسین. (۱۴۰۱). پیش‌بینی‌کننده‌های جامعه‌شناختی انگیزش هواداران فوتبال (مطالعه موردی: باشگاه تراکتورسازی). *نشریه مدیریت ورزشی* ۱۴(۲).
- ابدالی، توحید، اسماعیلی، محمدرضا، نیک‌آیین، زینت. (۱۴۰۰). تبیین وضعیت امنیت زیرساخت‌های ورزشگاه‌های فوتبال ایران با تأکید بر فناوری. *نشریه مدیریت ورزشی*، (۰)، -
- امامی فر، علیرضا، عبدالملکی، حسین، نوربخش، مهوش، خدا یاری، عباس. (۱۴۰۰). بازی جوانمردانه مالی: ابزاری مؤثر برای برون‌رفت از مشکلات مالی باشگاه‌های فوتبال ایران. *نشریه مدیریت ورزشی*، (۰)، -
- بیگلری، نسرين، حسینی نیا، سید رضا، باقری، هادی، کومبس، ویلیام تیموتی. (۱۴۰۰). شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر بحران هواداری در لیگ برتر فوتبال ایران بر اساس مدل سه‌شاخگی. *نشریه مدیریت ورزشی* ۱۴(۴)
- بستاکي، محمد، غفوری، فرزاد، کارگر، غلامعلی. (۱۴۰۱). تحلیل عوامل مؤثر بر عملکرد ورزشکاران حرفه‌ای فوتبال ایران. *نشریه مدیریت ورزشی* ۱۴(۲)
- خداجو، عبدالرحیم، نادریان جهرمی، مسعود، دست برحق، حسین، افروزه، محمد صادق. (۱۴۰۰). ارائه مدل چند سطحی مدیریت تنوع اثربخش در باشگاه‌های لیگ برتر فوتبال ایران. *نشریه مدیریت ورزشی*، (۰)، -
- جعفری، مسعود، نظری، شهرام، عیدی پور، کیوان. (۱۴۰۱). بررسی ارزش‌های ناملموس ورزش فوتبال در جامعه و میزان تمایل به پرداخت جهت میزبانی رویدادهای ورزشی معتبر با رویکرد ارزیابی احتمالی. *نشریه مدیریت ورزشی* ۱۴(۲)
- سروش، سجاد، سجادی، سیدنصراله، علی دوست قهفرخی، ابراهیم، حمیدی، مهرزاد. (۱۴۰۰). طراحی مدل پیامدهای جهانی‌شدن برند لیگ برتر فوتبال ایران. *نشریه مدیریت ورزشی*، (۰)، -
- شفق‌تی، بهروز، حامی، محمد، شجاعی، وحید. (۱۴۰۰). شناسایی عوامل اثرگذار بر مدیریت جمعیت انبوه در ورزشگاه‌های ایران. *نشریه مدیریت ورزشی*
- رضوی، محمدحسین، چوپان کاره، وحید، اسماعیلی، محسن، افشاری، مصطفی (۱۳۹۸). تحلیل مؤلفه‌های اثرگذار در خصوصی‌سازی باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال ایران. *رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی*. ۱۳۹۸؛ ۷ (۲۵): ۸۱-۹۲
- ذوالفقاری، مظاهر، نوبخت رضانی، زهرا، نادری نسب، مهدی. (۱۴۰۱). طراحی مدل بازاریابی ورزشی جهت پیشبرد اهداف اقتصادی باشگاه‌های لیگ برتر فوتبال ایران. *نشریه مدیریت ورزشی*.
- محمودیان، عابد، صادقی بروجردی، سعید، جی بیکر، برادلی. (۱۴۰۱). شناسایی عوامل تهدیدکننده هویت تیمی هواداران تیم ملی فوتبال ایران. *نشریه مدیریت ورزشی* -
- مرادی، محمد، گوهر رستمی، حمیدرضا، رضانی نژاد، رحیم. (۱۴۰۰). شناسایی و اولویت‌بندی ذینفعان کلیدی فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران. *نشریه مدیریت ورزشی*
- Burnes, B., Hughes, M. and By, R.T. (2018) 'Reimagining organisational change leadership', *Leadership*, 14(2), pp. 141-158. Web.
- Billsberry, J. et al. (2018) 'Reimagining leadership in sport management: lessons from the social construction of leadership', *Journal of Sport Management*, 32(2), pp. 170-182. Web.
- Cho, W. C., Tan, T. C., & Bairner, A. (2022). Managing the compliance of national federations: an examination of the strategies of international Olympic sports federations. *European Sport Management Quarterly*, 1-20.
- Cury, R., Kennelly, M., & Howes, M. (2022). Environmental sustainability in sport: a systematic literature review. *European Sport Management Quarterly*, 1-25.
- Coker, I., Cotterill, S. T., & Griffin, J. (2021). Player perceptions of athlete leadership and leadership development in an English Premier League football academy. *Asian Journal of Sport and Exercise Psychology*.
- Haddad, G., O'Connor, D., & Burns, K. (2022). Unleashing the Power of Athlete Leadership Groups: Strategies Perceived to Leverage the Potential of Shared Leadership in Professional Football Teams. *International Sport Coaching Journal*, 1(aop), 1-11.
- Hoye, R., Parent, M. M., Taks, M., Naraine, M. L., Seguin, B., & Thompson, A. (2020). Design archetype utility for understanding and analyzing the governance of contemporary

- national sport organizations. *Sport Management Review*, 23(4), 576-587.
- Joseph I. Nolan(2021) Relationship quality in sport: a systematic quantitative literature review, *European Sport Management Quarterly*, 7(1) p:
 - Krumins, M. (2022). Leadership development through team sports and its implementation in business organizations.
 - Malchrowicz-Mosko, E., & Munsters, W. (2018). Sport tourism: A growth market considered from a cultural perspective. *Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Anthropology*, 18(4), 25-38
 - Morrow, S. H., & Howieson, B. (2022). Contemporary Football Management Education in Scotland: Legacy, Learning, and Leading. In *Coach Education in Football* (pp. 31-42). Routledge.
 - Ngwafu, P. A., & Ayuk, A. E. (2022). The Confederation of African Football (CAF): Origins, Accomplishments, and Challenges. In *Football (Soccer) in Africa* (pp. 55-75). Palgrave Macmillan, Cham.
 - Richardson, K., & Fletcher, T. (2022). Blind football and sporting capital: managing and sustaining participation among youth blind football players in Zimbabwe. *European Sport Management Quarterly*, 1-21.
 - Feng, H., & Zhang, W. (2022). Relationship between managerial skills and experience to enhance the performance of football players. *Revista de Psicología del Deporte (Journal of Sport Psychology)*, 31(1), 126-135.
 - Tielietov OS, Letunovska NY, Pigul PV. Marketing tools and branding in professional football club activities. 2019.
 - Wicker, P. & Coates, D. (2018). »Flame goes out: Determinants of individual support at the 2024 Hamburg Games referendum«. *Contemporary Economic Policy*. 36(2): 302–317.
 - Yadav, R. and Lata, P. (2019) 'Role of emotional intelligence in effective leadership', *International Journal on Leadership*, 7(2), p. 27–32.